

Številka: 450-03-14/2019/5 EPA 808-VIII
Ljubljana, 13. 11. 2019

Državni svet Republike Slovenije je na 23. seji 13. 11. 2019, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

Mnenje

k Letnemu poročilu Banke Slovenije za leto 2018 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2018 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančnemu načrtu Banke Slovenije za leto 2019

Državni svet **se je seznanil** z Letnim poročilom Banke Slovenije za leto 2018 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2018 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančnim načrtom Banke Slovenije za leto 2019, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Banka Slovenije.

Državni svet se je seznanil z makroekonomskimi razmerami, s katerimi se je leta 2018 soočala in se na njih odzivala Banka Slovenije ter celotni bančni sistem. Zaznana so bila določena makroekonomska tveganja, ki se prenašajo v naš sistem iz mednarodnega okolja. Na to so se in se še vedno s previdnejšim ravnanjem odzivajo tudi slovenska podjetja, ki za financiranje svojih poslov v manjši meri kot v preteklem obdobju uporabljajo kredite bank. Zato banke večjo pozornost namenjajo potrebam gospodinjstev po potrošniških kreditih, kar Banko Slovenije sili k pozornejšemu spremljanju odzivnosti in odpornosti bančnega okolja ter preprečevanju negativnih posledic prehitre rasti kreditov, da bi zagotavljala ustrezno finančno stabilnost sistema.

Državni svet povzema nekatera dodatna vprašanja in pojasnila, podana ob obravnavi Letnega poročila Banke Slovenije za leto 2018 na pristojni Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki so se nanašala na delovanje Banke Slovenije v zadnjem obdobju:

- Ob načelni podpori ukrepom, ki jih za zagotavljanje stabilnosti finančnega sistema izvaja Banka Slovenije, se zastavlja vprašanje nujnosti in primernosti novo uvedenih kreditnih pravil, ki otežujejo dostop do potrošniških kreditov in z dodatnimi kriteriji zmanjšujejo kreditno sposobnost prebivalstva ter bistveno skrajšujejo povprečno ročnost najetih kreditov, kar ima lahko zaradi zmanjšanja potrošnje negativne posledice na ohranjanje gospodarske rasti.
- Državni svet pogreša oceno o možnostih zagotavljanja učinkovitejših ukrepov, ki bi monetarno politiko, ob dosedanjem izvajanju kvantitativnega sproščanja, ki očitno ne dosega več pričakovanih rezultatov in v razmerah nizkih obrestnih mer, dopolnili z ukrepi, ki bi pripomogli k ponovnemu zagonu investicij in ohranili gospodarsko rast.
- Na kakšen način se v tehničnem smislu izvaja izreden ukrep kvantitativnega sproščanja s strani posameznih centralnih bank v evroobmočju?

- Kakšno je stališče Banke Slovenije do napovedi slovenskih bank o uvedbi ležarin na deponirana sredstva varčevalcev?

Na zastavljena vprašanja so bili podani naslednji odgovori:

- Tudi 2018 se je nadaljevala rast trga nepremičnin, povpraševanje pa še vedno močno presega stanovanjsko ponudbo. S stališča tveganj bančnega sistema in s stališča finančnih tveganj v celotnem finančnem sistemu mora Banka Slovenije spremljati ta segment in delovati preventivno, da banke ne bi s pretirano ponudbo kreditov preveliko tvegale. Če je v predhodnem obdobju Banka Slovenije menila, da mikro in makro bonitetni nadzorniški ukrepi, s katerimi razpolaga Banka Slovenije, tedaj še niso bili potrebni, pa trenutne razmere na trgu potrošniških kreditov po mnenju Banke Slovenije zahtevajo, da se uvedba nezavezujočega makro bonitetnega priporočila za področje stanovanjskih posojil dopolni z uvedbo zavezujočega sklepa za področje potrošniških kreditov. V Banki Slovenije se zavedajo kratkoročnega negativnega vpliva ukrepa na dobičkonosnost bank, ocenjujejo pa, da bodo banke pozornejše pri spremljanju namenov, za katere se najemajo potrošniški krediti, tako da bo dolgoročni učinek ukrepa za bančno poslovanje pozitiven. Menijo, da se morajo zagotavljati razmere, ki bodo omogočale vzdržno in zdravo kreditiranje, kar se na področju potrošniških kreditov ne dogaja. Nesprejemljivo bi bilo dopustiti, da bi se gospodarska rast generirala s toksičnimi krediti, ki bi jih najemala gospodinjstva, pri čemer pa bi zanemarili možnost socialnih posledic zaradi morebitne nezmožnosti vračanja sposojenega denarja.
- Primarna naloga denarne politike kot ene od ekonomskih politik je zagotavljanje cenovne stabilnosti ter s tem ustvarjanje pogojev za vzdržno gospodarsko rast. Trenutne razmere nazorno kažejo na omejeno moč delovanja monetarne politike.
- Princip delovanja Evropske centralne banke pri ukrepu kvantitativnega sproščanja je v centraliziranem odločanju Sveta Evropske centralne banke, medtem ko so za izvedbo ukrepov pristojne posamezne nacionalne centralne banke. Banka Slovenije po kriterijih, ki so dogovorjeni, pri tem odkupuje vrednostne papirje za svojo bilanco in v imenu Evropske centralne banke, in sicer so to v osnovi vrednostni papirji Republike Slovenije.
- V Banki Slovenije so skeptični glede napovedi poslovnih bank o uvedbi ležarin za depozitna sredstva prebivalstva in menijo, da je prilagoditev nastalim razmeram in menjava poslovnih modelov edini pravi odgovor za ravnanje poslovnih bank v razmerah negativnih obrestnih mer.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Tomaž Horvat.

Alojz Kovšca
predsednik